

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Priklausomybės ir atsako priemonės	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: Dr. Inga Bankauskienė Kitas (-i):	Filosofijos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamas

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Antras kursas rudens semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Socialinio darbo įvadas	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	125	48	77

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos

Dalyko tikslas: ugdyti studentų gebėjimus analizuoti, vertinti ir organizuoti priklausomybių prevencijos, ankstyvosios intervencijos, psichologinės socialinės rehabilitacijos, reintegracijos, žalos mažinimo programas ir priemones, bendraujant ir bendradarbiaujant su socialinio darbo ir kitų profesijų atstovais, institucijomis ir organizacijomis, siekiant užkirsti kelią priklausomybių atsiradimui ir vystymuisi, motyvuojant asmenis keisti savo rizikingą elgesį, padėti priklausomiems asmenims gauti pagalbą bei sėkmingai grįžti ir integruotis į visuomenę.

Studijų programos bendrosios kompetencijos:

- gebėjimas organizuoti ir planuoti;
- gebėjimas vertinti kritiškai ir savikritiškai;
- tarpasmeniniai gebėjimai.

Dalykinės kompetencijos:

- organizuoti bei vertinti socialinę pagalbą, taikant įvairius socialinio darbo metodus bei pagalbos strategijas bei vadovaujantis nacionaliniais ir tarptautiniais teisės aktais bei profesine etika;
- inicijuoti ir įgyvendinti inovatyvias socialinių problemų prevencijos programas ir socialinės pagalbos strategijas, siekiant socialinio teisingumo, asmens, visuomenės gerovės ir žmogaus teisių įgyvendinimo
- bendradarbiaujant su socialinio darbo ir kitų profesijų atstovais, institucijomis ir organizacijomis, siekiant efektyvios socialinės pagalbos;
- kurti abipusio pasitikėjimo santykį su klientu, siekiant optimalaus socialinio funkcionavimo ir veikiant neapibrėžtose situacijose.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės organizuoti kryptingą socialinę pagalbą priklausomiems asmenims bei analizuoti teikiamų šiai tikslinei grupei paslaugų sistemą, vadovaudamasis nacionaliniais ir tarptautiniais teisės aktais	Teorinės paskaitos, savarankiškos literatūros studijos, teisės aktų analizė, kūrybinės praktinės užduotys atliekamos asmeniškai arba grupelėmis studentų grupėje seminarų metu	Kūrybinė užduotis studentų/kolegų grupei; asmeninė refleksija / dienoraštis; testas raštu
Žinos ir gebės organizuoti prevencijos ir teikiamos pagalbos būdus ir metodus skirtingose	Teorinės paskaitos, savarankiškos literatūros studijos, probleminio atvejo analizė, vaidmenų žaidimai,	Kūrybinė užduotis studentų/kolegų grupei;

aplinkose: mokykloje, šeimoje, bendruomenėje, darbo vietoje, naktinio gyvenimo erdvėje bei siūlyti veiksmingas prevencijos ir pagalbos strategijas	kūrybinės praktinės užduotys atliekamos asmeniškai arba studentų grupėje seminarų metu	asmeninė refleksija / dienoraštis; testas raštu
Žinos ir gebės parinkti bei taikyti veiksmingas ir neveiksmingas prevencijos priemonės/programas skirtingoms tikslinėms grupėms, atsižvelgdamas į priklausomybių problematikos situaciją šalyje, į tikslinės grupės amžių, poreikius, apsauginius ir rizikos veiksnius	Teorinės paskaitos, savarankiškos literatūros studijos, vaizdo siužetas, kūrybinės praktinės užduotys atliekamos asmeniškai arba studentų grupėje seminarų metu, vaidmenų žaidimai	Praktinė kūrybinė užduotis (savarankiškai (poromis) parengtas projektas)
Išmanys prevencijos, ankstyvosios intervencijos, psichologinės socialinės rehabilitacijos, reintegracijos, žalos mažinimo paslaugų organizavimo ypatumus bei veikiančią pagalbos sistemą vietos, regioniniu, nacionaliniu lygmeniu, užtikrinant priklausomų asmenų poreikius, jų nestigmatizavimo ir lygių galimybių principų įgyvendinimą	Teorinės paskaitos. Literatūros apie užsienio šalių priklausomybių prevencijos, ankstyvosios intervencijos, psichologinės socialinės rehabilitacijos, reintegracijos, žalos mažinimo paslaugų organizavimo gerąją praktiką analizė, praktinis vizitas į priklausomybės ligų centro įstaigą	Kūrybinė užduotis studentų/kolegų grupei; asmeninė refleksija / dienoraštis; testas raštu
Žinos ir gebės parinkti tinkamas darbo su priklausomų šeimų nariais ir artimaisiais formas ir galimybes vadovaudamasis socialinių tyrimų rezultatais ir profesine etika	Teorinės paskaitos. Skirtingų informacijos šaltinių analizė, kūrybinės praktinės užduotys atliekamos asmeniškai arba studentų grupėje seminarų metu, praktinis vizitas į psichologinės socialinės rehabilitacijos bendruomenę	Kūrybinė užduotis studentų/kolegų grupei; asmeninė refleksija / dienoraštis; testas raštu
Gebės bendradarbiauti su socialinio darbo ir kitų profesijų atstovais ir institucijomis, organizuodamas, nukreipdamas ar teikdamas prevencijos, ankstyvosios intervencijos, psichologinės socialinės rehabilitacijos, reintegracijos, žalos mažinimo paslaugas	Teorinės paskaitos. Skirtingų informacijos šaltinių analizė, kūrybinės praktinės užduotys atliekamos asmeniškai arba studentų grupėje, ieškant efektyvių priklausomiems asmenims taikomų pagalbos algoritmų ir bendradarbiavimo modelių, praktinis vizitas į žalos mažinimo paslaugas teikiančią įstaigą	Kūrybinė užduotis studentų/kolegų grupei; asmeninė refleksija / dienoraštis; testas raštu
Gebės prisiimti įvairius socialinio darbuotojo vaidmenis ir juos atitinkamai taikyti įvairiose darbo su priklausomais asmenimis aplinkose ir situacijose, siekiant efektyvios socialinės pagalbos	Teorinės paskaitos. Savarankiškos literatūros studijos. Kūrybinės praktinės užduotys atliekamos asmeniškai arba studentų grupėje seminarų metu, vaidmenų žaidimai Kviestinio svečio praktinio darbo patirties pasidalinimas, dirbant su probleminiais lošėjais bei priklausomais nuo azartinių lošimų asmenimis ir jų šeimos nariais.	Kūrybinė užduotis studentų/kolegų grupei; asmeninė refleksija / dienoraštis; testas raštu

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Priklausomybių samprata. Bendri priklausomybių požymiai. Priklausomybes aiškinančios teorijos. Biologiniai, socialiniai ir psichologiniai veiksniai, sąlygojantys priklausomybes.	2		2				4	6	Mokslinės literatūros paieška ir skaitymas, analizė pagal probleminius klausimus Priklausomybių anatomija: narkotikai, alkoholis,

									lošimas, internetas, darbas, pirkimas, 2009 Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija: samprata ir modeliai, 2013 Problem Gambling: A European Perspective, 2009
2. Priklausomybių paplitimo mastas Lietuvoje ir Europoje, problemos įvairiapusiškumas, daroma žala asmeniui ir visuomenei. Inovatyvūs stebėsenos metodai ir jų taikymas.	2		2				4	6	Mokslinės literatūros analizė, pasirengimas darbui studentų grupėje seminarų metu apie naujai kylančius iššūkius ir galimas atsako priemones priklausomybių srityje Psichoaktyviosios medžiagos: tendencijos ir pokyčiai 2020 European Drug Report 2020: Key Issues
3. Priklausomybę sukeliančios medžiagos, jų klasifikacija. Priklausomybę sukeliančių medžiagų grupių bendra charakteristika, poveikis ir pasekmės. Naujos psichoaktyviosios medžiagos, jų kontrolės užtikrinimas ir stebėseną.	2		2				4	6	Mokslinės literatūros apie priklausomybę sukeliančių medžiagų rinką analizė, Lietuvos ir užsienio tendencijų palyginimas ir analizė; dienoraščio rašymas Psichoaktyviosios medžiagos: tendencijos ir pokyčiai 2020 European Drug Report 2020: Key Issues
4. Prevencijos samprata plačiąją ir siaurąją prasme. Svarbiausios priklausomybę sukeliančių medžiagų vartojimą aiškinančios teorijos. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos klasifikacija. Teorinė ir praktinė perspektyvos Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija skirtingose aplinkose: mokykloje, šeimoje, bendruomenėje, darbo vietoje, naktinio gyvenimo erdvėje. Ankstyvoji intervencija jauniems asmenims, eksperimentuojantiems, nereguliariai vartojantiems psichoaktyviasias medžiagas.	4	2	2				8	6	Mokslinės literatūros skaitymas, probleminių klausimų analizė; dienoraščio rašymas European prevention curriculum: A handbook for decision-makers, opinion-makers and policy-makers in science-based prevention of substance use, 2011 Ankstyvosios intervencijos programos vykdymo tvarkos aprašas, 2018
5. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kokybės užtikrinimas. Prevencijos standartai, jų praktinis taikymas. Veiksmingos ir neveiksmingos bendrosios, atrankinės ir tikslinės prevencijos priemonės ir metodai.	4		4				8	12	Bendrosios, atrankinės ir tikslinės (pasirinktinai) psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos projekto parengimas ir pristatymas European drug prevention quality standards: a manual for prevention professionals
6. Pagalbos organizavimo procesas iš įvairių suinteresuotų įstaigų, organizacijų ir veikėjų perspektyvos. Darbas su tikslinėmis grupėmis ir/ar asmenimis, vartojančiais	2		2				4	6	Mokslinės literatūros paieška ir skaitymas, analizė pagal

psichoaktyviasias medžiagas, atliepiančią jų poreikius. Socialinio darbuotojo vaidmuo šiame pagalbos organizavimo procese.									probleminius klausimus ieškant efektyvių priklausomiems asmenims taikomų pagalbos algoritmų ir bendradarbiavimo modelių. Health and social responses to drug problems, 2017
7. Priklausomybės ligomis sergančiųjų asmenų sveikatos priežiūros (pirminio ir antrinio lygio paslaugos), psichologinės ir socialinės reabilitacijos (asmens sveikatos priežiūros įstaigose bei psichologinės socialinės reabilitacijos bendruomenėse), reintegracijos, atkryčio prevencijos bei žemo slenksčio (probleminiams narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartotojams) paslaugų organizavimo ir teikimo ypatumai, socialinio darbuotojo vaidmuo specialistų komandoje	2		2				4	10	Teisės aktų, mokslinės literatūros skaitymas ir analizavimas, priklausomybės ligomis sergančiųjų asmenų sveikatos priežiūros, psichologinės socialinės reabilitacijos, reintegracijos, žalos mažinimo paslaugų organizavimo gerosios praktikos pavyzdžių paieška ir analizė; dienoraščio rašymas https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.292682 https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.431697 https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.165856
8. Kalbos svarba vykdant prevenciją ir dirbant su skirtingomis tikslinėmis grupėmis bei organizuojant paslaugas priklausomiems asmenims ir jų šeimos nariams			2				2	6	Lietuvoje vartojamų psichoaktyviųjų medžiagų pasiūlos ir paklausos mažinimo terminų analizė, diskriminuojančių / stigmatizuojančių terminų aptikimas analizuojant žiniasklaidos šaltinius, informaciją internete; dienoraščio rašymas
9. Pagalbos sistema priklausomiems asmenims Lietuvoje. Ko-priklausomybė. Pagalbos būdai priklausomų asmenų šeimos nariams, artimiesiems. Programos, skirtos vaikams, kurių tėvai priklausomi nuo psichoaktyviųjų medžiagų. Darbo ypatumai su priklausomų tėvų vaikais. Savipagalbos grupių vaidmuo pagalbos sistemoje. Socialinio darbuotojo vaidmuo ir galimybės pagalbos sistemoje.	2	1	2				5	6	Teisės aktų, mokslinės literatūros skaitymas ir analizavimas, Lietuvoje veikiančių institucijų, įstaigų ir organizacijų priklausomiems asmenims ar jų šeimos nariams paieška ir teikiamų jų paslaugų analizė; dienoraščio rašymas Nematomas dramblys: alkoholis. alkoholizmas. Alternatyvos, 1997 Suaugę alkoholikų vaikai, 2020

10. Psichoaktyviųjų medžiagų paklausos ir pasiūlos politikos formavimo ir įgyvendinimo ypatumai Lietuvoje, Europoje. Šios politikos vertinimo rodikliai.	2	1	2				5	8	Mokslinės literatūros paieška ir skaitymas, analizė pagal probleminius klausimus Valstybinė narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 metų programa, 2018 2021–2025 m. ES kovos su narkotikais strategija, 2020 m. gruodžio 18 d.
Pasirengimas testui								5	
							48	77	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Testas (uždarieji klausimai)	30	Sesijos metu	Testą sudaro 20 uždarytųjų klausimų. Kiekvienas teisingai atsakytas klausimas vertinamas 1 balu.
Kūrybinė užduotis studentų/kolegų grupei	20		3-4 studentų grupėje parengti ir praveisti užsiėmimą pasirinkta iš dėstytojo duotų temų priklausomybių tematika savo kolegoms studentams. Vertinimas susidės iš trijų dalių: <ul style="list-style-type: none"> • užsiėmimą vedusios grupės nariai vertins savo grupės darbą (procesą rengiantis užduočiai), atskirų narių indėlį; • refleksijos su dėstytoja metu; • užsiėmimo dalyvių, parinktos studentų grupės (3-4 studentų) atsiliepimų ir vertinimo.
Praktinė kūrybinė užduotis (savarankiškai (poromis) parengtas projektas)	30	Semestro metu	Vertinami šie projekto aspektai: <ul style="list-style-type: none"> • tikslinės grupės apibrėžimas ir apibūdinimas Apibūdinama projekto tikslinė grupė ar grupės. Pasirinktą tikslinę grupę turi būti įmanoma pasiekti; • projekto teorinis pagrindimas Projektas paremta įrodymais pagrįstu teoriniu modeliu, kuris padeda geriau suprasti specifinius poreikius, susijusius su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija, ir paaiškina, kaip įmanoma pakeisti tikslinės grupės elgesį; • siekių, tikslų ir uždavinių iškelimas. Projekto siekiai, tikslai ir uždaviniai yra aiškūs, logiškai susiję, paremti poreikių vertinimo rezultatais, taip pat yra etiški ir naudingi tikslinei grupei. Tikslai ir uždaviniai yra konkretūs ir realūs; • aplinkos apibrėžimas ir apibūdinimas Apibūdinama aplinka, kurioje vyks veiklos. Numatyta aplinka atitinka siekius, tikslus ir uždavinius, priėmus išteklius ir galimai leis pasiekti pageidaujamus pokyčius. Įvertinama bendradarbiavimo būtinybė, įgyvendinant projektą šioje aplinkoje; • veiksmingumo įrodymai. Pasitelkiamos mokslinės literatūros apžvalgos ir / ar svarbūs leidiniai, kuriuose pateikta informacija, susijusi su planuojamu projektu. Naudojama informacija yra kokybiška ir susijusi su projektu. Rengiant projektą, atsižvelgiama į svarbiausius rezultatus, faktus; • terminų numatymas. Projekto terminai yra realūs, aiškūs ir nuoseklūs. Planuojami veiklų terminai, trukmės ir dažnumas yra tinkami projektui įgyvendinti; • tęstinumas ir finansavimas Projektas paremta ilgalaikiu požiūriu į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją. Tai nėra pavienė, fragmentiška, trumpalaikė iniciatyva. Siekiama gauti finansavimą iš įvairių šaltinių; • komunikacija ir suinteresuotųjų šalių įtraukimas. Apsvarstytas psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kompleksiskumas įtraukiant įvairias su projektu susijusias suinteresuotas šalis (t. y. tikslinę grupę, kitos įstaigos, organizacijos) yra numatytos ir atitinkamai įtraukiamos dalyvauti, siekiant sėkmingo projekto įgyvendinimo; • darbuotojų kompetencijos. Prieš pradėdant įgyventi projektą, užtikrinama, kad darbuotojams pakanka kompetencijų, reikalingų sėkmingam projekto įgyvendinimui. Jeigu būtina, atsižvelgiant į mokymo poreikių analizę, organizuojami kokybiški mokymai. Projekto įgyvendinimo metu darbuotojams teikiama reikiama parama;

			<ul style="list-style-type: none"> etika. Aptariami, sukuriami etikos principai ir užtikrinamos dalyvių teisės. Projektas bus naudinga dalyviams ir nepadarys jiems jokios žalos. Dalyvių duomenys tvarkomi ir naudojami konfidencialiai. Užtikrinamas dalyvių ir darbuotojų fizinis saugumas.
Asmeninė refleksija / dienoraštis	20	Semestro metu	<p>Refleksijų temos / sritys: asmeninių nuostatų ir įsitikinimų susijusių su kurso temomis; asmeninės patirties.</p> <p>Įrašas dienoraštyje užskaitomas, jeigu jis atsako į pateiktą temą ir/ar klausimą ir jei jo apimtis ne mažesnė nei 300 spaudos ženklų (be tarpų) ir jei jis atsako į pateiktą temą ir/ar klausimą.</p> <p>Vertinimas nuo 1 iki 10 balų, kuris išskaičiuojamas proporcijomis pagal įrašus dienoraštyje, nuo 1 iki 100 proc. dėstytojo užduotų įrašų.</p>

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Bulotaitė L.	2009	Priklausomybių anatomija: narkotikai, alkoholis, lošimas, internetas, darbas, pirkimas		Vilnius: Tyto alba
Bankauskienė I.	2013	Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija: samprata ir modeliai		Vilnius: Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction	2017	Health and social responses to drug problems		Luxembourg: Publications Office of the European Union
Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas	2020	Psichoaktyviosios medžiagos: tendencijos ir pokyčiai 2020		https://ntakd.lrv.lt/uploads/ntakd/documents/files/46791%20NTAKD%20metinis%20pranesimas%20web.pdf
European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction	2019	European prevention curriculum: A handbook for decision-makers, opinion-makers and policy-makers in science-based prevention of substance use	EMCDDA Manuals No 11	Luxembourg: Publications Office of the European Union
Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu 2018 m. gruodžio 13 d. Nr. XIII-1765	2018	Valstybinė narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 metų programa		https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/a50bec00035b11e9a017f05dde6559c6
Europos Taryba	2020	2021–2025 m. ES kovos su narkotikais strategija, 2020 m. gruodžio 18 d.		https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14178-2020-INIT/lt/pdf
Patvirtinta 2007 m. vasario 20 d. Lietuvos respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-46		Socialinės globos normų aprašo 5 priedas		https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.292682
Patvirtinta 2018 m. sausio 18 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-60/V-39	2018	Ankstvyvosios intervencijos programos vykdymo tvarkos aprašas		https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/28dcd7c100e611e8a2469c61d7bb0a92?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=b7e6f8f6-0f63-4ab9-9ef0-fd2b9d48d441
Nissen J. F.	1997	Nematomas dramblys: alkoholis. alkoholizmas. alternatyvos		Vilnius: Lietuvos blaivybės fondas
Woititz J. G.	2020	Suaugę alkoholikų vaikai	Papildytas leidimas	Vilnius: Vaga
Papildoma literatūra				
Griffiths M., Tobias Hayer T, and Gerhard Meyer G.	2009	Problem Gambling: A European Perspective		https://link.springer.com/content/pdf/bfm%3A978-0-387-09486-1%2F1.pdf

	2019	Europos prevencijos tyrimų draugijos pozicija dėl neefektyvių ir galimai žalingų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos metodų		https://euspr.org/wp-content/uploads/2019/10/EUSPRposition_Lithuanian2020.pdf
European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction	2020	European Drug Report 2020: Key Issues		Luxembourg: Publications Office of the European Union
European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction	2011	European drug prevention quality standards: a manual for prevention professionals	EMCDDA Manuals No 7	Luxembourg: The Publications Office of the European Union
	2019	Probleminio lošimo prevencijos priemonių įgyvendinimo planas		https://lpt.lrv.lt/lt/naujienos/patvirtintas-probleminio-losimo-prevencijos-priemoniu-igyvendinimo-planas
Williams R. J and Simpson R.I.	2008	Promising practices in the prevention of problem gambling		https://www.researchgate.net/publication/228457990_Promising_Practices_in_the_Prevention_of_Problem_Gambling
Karlsson N. Broman and A. Hakansson	2019	Associations between Problematic Gambling, Gaming, and Internet Use: A Cross-Sectional Population Survey		https://www.hindawi.com/journals/jad/2019/1464858/
Noomi Tönnäng	2007	Linās – pagalba vaikams		http://www.blaivus.org/UserFiles/blaiivi_karta/06.2.%20Atrankin%C4%97%20prevencija/linasdarbokn.pdf
	2018	Viskas, ką norėjote žinoti, tačiau neišdrįsdavote paklausti apie su narkotikais susijusią žalą		Ha react: leidinys parengtas įgyvendinant projektą „ŽIV ir gretutinių infekcijų prevencija ir žalos mažinimas
Patvirtinta Sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 204	2002	Priklausomybės ligų gydymo ir reabilitacijos standartai patvirtinimo		https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/AIS.165856
Robin Norwood	2018	Moterys, kurios myli per stipriai: kai trokštate ir viliatės, jį jis pasikeis		Vilnius: Vaga
Patvirtinta Sveikatos apsaugos ministro 2006 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-584	2006	Narkotinių ir psichotropinių medžiagų žalos mažinimo programų vykdymo tvarkos aprašas		https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/AIS.431697